

"Traditii" sau trădare?

dr. Livia Băndara

În interbelic, după ilegalizarea din 1924, Partidul Comunist din România a reușit doar o singură dată să-și trimită deputați în Parlament, în alegerile din iunie 1931, în timpul guvernului de uniune națională condus de Nicolae Iorga (1931/1932).

Candidând sub parașanul Blocului Muncitoresc-Tărănesc (B.M.T.), comunistii-mascați și-au adjudicat 5 locuri în Adunarea Deputaților.

Încălcând flagrant și deliberat prevederile legilor privind eligibilitatea (cetățenia română; compatibilitatea juridică), lista B.M.T. a fost invalidată.

Scripștii tentativei comuniste „parlamentare” poate fi ușor descoperit, prin coroborarea documentelor de epocă: provocarea unui scandal politic de proporții, necesar Rusiei Sovietice, pentru a discredita guvernul român, cu care se afla în negocieri tratative diplomatice pentru reglementarea relațiilor bilaterale, în care negocierile asupra unirii Basarabiei cu România și retrocedarea tezaurului național constituiau principalele depozite

Opera în citirea extrase din măntușile de epocă. Ele vor dezvălui și alte fapte ale activității distructiv-diversioniste practicate de comunisti: un antifascism fals, îndreptat contra instituțiilor, partidelor și personalităților autentice democratice; o conduită anti-războinică unilaterală, redusă la opoziția U.R.S.S. la „demascarea” intențiilor „războinice” ale României; un rol de oportunistă vizând dezmembrarea statului național; un antiparlamentarism extremist, declarat cu emfază pseudo-patriotică.

-2-

"Fascisti" demascați de comunisti erau :
regele, guvernul și parlamentul României ;
partidele democratice cu liderii lor - Iorga, Ave-
rescu, ~~Urechia~~ Duca, Maniu, Gîrghorovici, Iurcescu ;
știauști independenți - ca Păpuș Seicaru (pentru a
muni doar și via). în 1940,
Nicolae Iorga a fost ucis de mîna celeilalte miș-
cări extreme, de dreapta, Garda de fier.

Multi dintre cei care și-au redit atitudinea
anticomuniste în interbelic, ~~au~~ plătindu puscăria
și moartea, după 1944, în timpul dictaturii comuniste.
Inclusiv Timăreanu din 1931 - Lucretia Părășcanu -
și-a inchisat destinul politic și viața, altfel de
cum rătăcit a crezut.

Și acum, docu mentele (Sufletele ne aparțin)

☑ Revista "Parlamentul Românesc" : "Validările ~~în~~
parlamentul din iunie 1931 au mers precum ale-
gerile : în mare libertate. Și comunistu, un vali-
dati pe lună dreptate, au putut vedea ore în-
treși în Camera!... Seduța a culminat
(prin îndărătruirea reprezentanților Mos-
covei, aleși prin libertate și conștiință),
într-un scandal provocat de alți comunisti
introdusi în galerie."

☑ Manifest C.C. al P.C.R. lansat în campania
electorală : "73.711 muncitori și țărani au
votat în 30 de județe din 71 pentru B.M.T.!"
Toată terrorea lurbată a guvernului fascist
nu a putut să înăbușe constința revolutionară.
...! Jos dictatura fascistă! Jos războiul contra
Iluminii Sorrelice! Jos trădătorii social-fascisti!"

■ N. Constantinercu - Bordeni (deputat P.N.L. Gh. Brătianu, discutu la validări, 15 iunie 1931):
 „.../ mai grav în aceste alegeri este însă propaganda desăntată făcută de comunisti... manifeste lansate de B.M.T. la Satu-Mare:
 « Jos cu regele! Jos cu pordidele oligarhice!
Trăiască domnia mondială a proletariatului
international! » .../ Vă rog să invalidați
 această alegere. ”

■ G. Bogdan - Duică (deputat din blocul majoritar al Uniunii Naționale - Torja, 15 iunie):
 „H. avem un dusman mai fără cretase, mai perfid, mai nuincinos, decât acești comunisti .../ dacă vrei să suprimați o mișcare periculoasă poporului nostru, atunci vă rog să invalidați fără remușcare. ”

■ Pomfil Seicaru (deputat, Ziarist independent, director la „Curentul”, 14 iunie 1931, la validări):
 „Aici nu este vorba nici de emervare, nici de nedreptate, nici de persecuțiune.
Stăști timăr, dle Pătrășcanu, sper că vei face o strălucită carieră politică, fiindcă totdeauna se începe de la extrema stângă!
Ducetui Pătrășcanu (deputat B.M.T.): „La «Curentul» » m-am să ajung, fii sigur.”

Pomfil Seicaru: „Dar chiar rămânind în cadrul d tale [P.C.A.], această experiență ți va serve pe viitor, ca timăr ref al unui partid de sumbre perspective... există un minim de legalitate care trebuie respectată chiar de dvs, care negați orice formă legală. ”

Lucretiu Patrascanu : "Cum d. Pamfil Seicaru a-a' ocupat de mine personal, personal ii vorz raspunde acestui representant tipic al fascismului."

Pamfil Seicaru : "1...! Anu acestia pot afirma orice, pentru ca nu se jeneaza, ca ulterior verificarea care se face sa stabileasca in privinta celor spuse de ei un adevar foarte pitu elegant. 1...! Ita nu preluazi nimic, ita esti profesionist comunist. 1...! Observati tactica: vor sa cistige timp! Si trimiteți in Comisiune, se ferese de diava! Pentru ca stiu ca, in Comisiune, nu se judeca cu vlvă se ferune, ci se examineaza chestia in anses 1...! Dis vrei sa faceli o presa in frontul opiniei noastre elnice."

■ Ion Lucreu (deputat, P.S.D.R; disenta la validare, 17 iunie 1931) : "Partidul Comunist nu are autontatea sa vina sa se afere in fata dvs, nici sa protesteze. 1...! In Rusia, tara in fata careia se inchina d-nele, nu exista nici un fel de libertate 1...! Moi, care am protestat si in contra fascismului ca si in contra bolsevismului, [da citine unei declarati P.S.D.R.] "o data validati, ocesti domni ar crea doua alternative: ori vor luca la politica realista si atunci se compromit inafara, de unde primese oxigenul, ori vor face demagogie si se compromit, in acest caz incurtam de aceea noi va rugam sa validati depunem

Lucretiu Patrascanu (B.M.T, in replica) : "1...! Imu este o intimplare ca impolitura noastra se coolizeaza astazi in huzul front burghez, incepind cu guvernul se ofesind cu acesti social-democrati 1...! Caia ei sunt o arpa a fascismului din Romania."

■ Gostin Sturza (deputat, P. Conservator-Grigore Filipescu; 14 iunie 1931): „Jată manifestele pe care autoritățile nu v-au îngăduet să le răspînditi [...] Programul dvs. Punctul 11: «Apărarea Rusiei Sovietice și transformarea războiului imperialist în război civil contra burgheziei» Punctul 12: «La 24 ianuarie este aniversarea răpirii Basarabiei de bandiții români; este ziua mobilizării [...] pentru dezbina Basarabiei [...] în alianță cu Rusia proletară, contra hrăpitorilor români [...] Să demonstrăm voinea noastră pentru autodeterminarea naționalităților, pentru dezbina Basarabiei și alipirea ei la Republica Moldovenească Sovietică!» [...]

Lucretiu Pătrășcanu (B.M.T., în replică): „S-a citit acel manifest. Programul nostru nu-l respingem și-l apărăm în întregime [...] Acest manifest merită să-l discut acum, nu la țeseș [...]”

A.C. Cuza (deputat L.A.N.C., președinte de vîrstă): „Dacă continuați să faceți diversione, vă iau cuvîntul”

Stenograma sesiunii: se aud exclamații, vîrtejuri, tumult. Al deputat Nichifor Robu (L.A.N.C.) se urcă la tribună, cuprînde în brațe pe dl. Pătrășcanu și-l coborî în incintă. Protestări pe băncile P.N.T., P.T. și P.S. & R. Sesiunea se suspendă.

La reluare: Grigore Trancu-Josi (deputat, P. Pipirului-Troscu): „S-a făcut un gest care nu cadrează cu domnia ta și te cheamă la ordine [...]”

■ Constantin Argetoianu (Ministru de Finanțe, ad-interim la Interne; președintele Uniunii Ardele) ^{acestei revoluții}
"d-nele în fecore și mi trimit, în scris, amenințări de condamnare la moarte" (...)

Lucretiu Pătrășcanu (BMT, în replică): "Sunteți doar un inel din lanțul dictaturii fasciste"

■ Gheorghe Grigorevici (deputat PS DR; discurs la Iași, 26 iunie 1931): "... Bolșevicii sunt comunisti fascisti ... să lucreze cu forța minorității pe care o numere și minoritatea conștientă ... să prindă o revoluție singură. Conceptia aceasta o poate avea rezultat pentru că a trecut de la tarism ... la revoluția socialistă ...

Socialismul nu sare dintr-o dată, ci trece prin democrație ... Iurie Rusia bolșevică și Europa, care, mîine-primîine va deveni social-democrație ... unica piedică este miscarea comunistă care luptă nebuneste"

■ Ion Buzdugan (deputat, ^{trăsărăbeanu} P. T. dr. N după): "Sunteti asupritorul țărănilor; în Rusia le-ati luat pămîntul și l-ati dat" burgheziei sovietice [prin colectivizare]

Lucretiu Pătrășcanu (BMT, în replică): "Eu nu sunt agent provocator nu discut. Ai fost în revoluția rusească ca apoi să devii instrumentul burgheziei române ... Hor reprezentam un curent popular, fiindcă ne-am ales în contra întregului guvern și al întregului front al dictaturii fasciste"

■ Imre Aladar (deputat B.M.T. dezbateri la validare, 15 iunie 1931): „Cum mi-a cunoscut pe Imre Aladar, mersut in Bucuresti, din muni româna si tota sacii; armata au facut in Romania si am doptun de cetatean”

■ Raportele Comisiei de validari (primii pe Imre Aladar, Stefan Dan, Obrad Comanov, candidati pe lista B.M.T. Sedintele 15-19 iunie 1931)

• „[Imre Aladar] a del succese declarate si acte contradictorii. La recunoscute ca telor sau nu avea cetatenia romana; in 1916, fu ad supus ungar, a fost incorporat in Regimentul 24 honyezi din Ungaria; ... dupa care s-a intors la Bucuresti si a devenit cetatean roman prin amnistie; a fost condamnat la adus de rezi de amnistie (1930).

• „[Stefan Dan] fost prizonier in Rusia. Intors in Romania in 1922. Judicat pentru propaganda subversiva contra sigurantei statului, absolut de pedeapsa prin amnistie; din 1928, a fost condamnat la polu lui inchisore in zece ani de interdicie civila si politica, pentru crima contra sigurantei statului; din 1929, arestat; procesul in curs de judecata.

• „[Obrad Comanov] la fost condamnat definitiv, cu sentinta aflata la dorocul nr. 1438/1930; este este in proces de judecata la Tribunalul Timisoara pentru ultraj contra autoritatilor. Nejudicat; si aici este cetatean roman si deci nu poate fi candidat conform art 25 din legea electorala.

■ Imre Aladar (deputat B.M.T. in replica): „Oricat v-ar duca pe dvs, aceste idei incep, totusi, sa pãtrundã in popor! Invalida-tine, dar sa stiti: caravana boce, si nu pot sa lãtie!”

Nicola Jirga (prim-ministru, precedent P.N.D.):
 „A trata statul si societatea româneasca
de «câini»!... / pentru buna civinita a acestei
 Adunari, cui vofeste asa pâmi i se vor a
si retracteze civinita: este incapabil a le retrac
 ta. Dar noi suntem capabili de al trimite
 afarâ, potrivit cu Regulamentul.

■ Lucretiu Patrascanu (deputat B.M.T. ¹⁹³¹):
 interventie conclusiva, dupa invalidare,
 19 iunie 1931):
 „Ne pare bine!... / nu vom sa lasam nici
national-tararistilor, nici averescamilor,
nici lupistilor, dupa cum respingem declaratia
social-democratilor, pozitivitatea sa apra într-o
 alta ipostaza decit sunt in realitate:
simple fragmente in frontul fascist din Romania
 !... / sunt incitot !... / ca pot face o opera de
democra a tuturor partidelor.”

■ Manifest al C.C. al P.C.R. (dupa invalidare):
 deputatilor B.M.T.
 „Neceute si apoi Parlamentul au eretat in întreaga
 lor golicione caracteru fascist a burgheziei române
 in frunte cu Gavermul Jirga. Argteramul, clădi-
torul dictaturii militare-faciste!... / In cind
terorei inqerose faciste!... / cinci alisi!
au pâtruns in parlamentul!... / olcurvatu au fost
aruncati afra din Parlament!... / heu apitoni
statu lui facist, al parlamentului, al social-faciste
 !... / propa fac in zborul contra Neimii Socialice!
 Pentru dreptul de custodie mircea retinilor subjugat
 pîma la despartirea de statul româna.”

■ Nicolae Torga (prim-ministru, ministru al Instrucției publice; discurs concluder la dezbaterile Sesajului Regal);
2 iulie 1931

"Mie îmi era frică de situația țării, în ce privește anumite propagande care ne-au trimis pe deputații comunisti, de care am scăpat numai grație faptului că lista lor nu avea o voboră legată. I... / Și încă eu cred - aceasta este convingerea unui om care-și amintește bine țara - că o să treacă încă multă apă pe toate râurile țării, până ce alegătorul va ști ce face"

■ Nicolae Torga (dezbateri privind politica externă, 3 decembrie 1931): "I... / ciud am fost la Paris, nici un singur francez nu a orătat neîncredere în guvernul pe care am onorat să-l prezint.
Nici un singur francez.
Nitaseam pe unul, fiarul comunist, acela da."

x x x

Epilog: Între 3-24 decembrie 1931, lângă Moscova s-a desfășurat al V-lea Congres al P.C. din România. Tovarăși Bela Kuhn, Gheorghe Dimitrov și Daniil K Stefanovici au dat moi indicatii din partea Kominternului privind sarcinile în lupta antifascistă.
Printre participanți, Sucretiu Pătrășcanu și Imre Aladar. Opiniile lor sunt mai ample dar similare cu declarațiile rostite la tribuna Parlamentului.

fără domn gogu